

Delårsboks slut 2025

Bygg- och miljönämnden

Innehåll

Verksamhet.....	3
Ekonomi.....	5
Drift.....	5
Investeringar	6
Personaluppföljning.....	7
Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning	7
Arbetsmiljö	7
Sjukfrånvaro	8
Uppföljning av internkontroll.....	9

Verksamhet

I budgeten som kommunfullmäktige antog den 6 november 2024, § 152, framgår att Alingsås har ett övergripande mål – Att bli Sveriges mest effektiva kommun. För att Alingsås ska nå detta mål behöver kommunen ha bättre resultat än andra liknande kommuner och samtidigt ha kostnader som inte överstiger kommunens referenskostnad, det vill säga den kostnad verksamheter förväntas ha utifrån sina förutsättningar. Att infria detta mål åligger samtliga nämnder, bolag och verksamheter och berör samtliga områden som kommunen ansvarar för. En förutsättning för att det ska kunna infrias är ett aktivt arbete med metoder för ständiga förbättringar utifrån respektive grunduppdrag.

Målet att bli Sveriges mest effektiva kommun följs även upp genom den årliga genomlysningen, som respektive nämnd ansvarar för. I genomlysningen ska nämnden utvärdera hur nämndens verksamhet bidrar till kommunens mål, samt granska organisation, ansvarsområden och möjligheter att optimera förvaltningens arbete. I samband med årsbokslutet ska en deluppföljning genomföras.

Under årets första del har förvaltningen tagit viktiga steg i utvecklingen av både projektverksamheten och samhällsbyggnadsprocessen. Implementeringen av kommunens digitala projektverktyg har påbörjats, vilket skapar bättre förutsättningar för struktur, uppföljning och styrning av kommunens exploaterings-, investerings- och driftprojekt. Tidiga dialoger ger bygg- och miljönämnden bättre förutsättningar att ge information inom nämndens olika myndighetsområden för en smidigare process och bättre service. Inom ramen för project management office (PMO) och arbetet med en projektsamordningsgrupp har förvaltningen säkerställt att nödvändiga strukturer nu är på plats för att stärka projektstyrningen framåt. Samtidigt fortsätter den politiska viljan att tydligt prägla arbetet med fokus på service och samhällsbyggnadsprocessen, där samverkan och effektivitet är centrala. Genom referensgruppen för fastighetsägare har dialogen fördjupats och löpande arbete pågår med att göra alla berörda parter så inkluderade som möjligt i byggandet av Alingsås.

Bygg- och miljönämnden ansvarar för prövning och tillsyn inom bygglov samt miljö- och hälsoskydd. Nämnden är också kommunens naturvårdsorgan där kommunekolog bidrar i arbetet med natur- och vattenvårdsfrågor. Under nämnden finns också en bebyggelseantikvarie som deltar med sakkompetens i kommunens strategiska bebyggelseplanering.

Från och med den 1 juli 2025 har Boverkets byggregler och konstruktionsregler ersatts med ett nytt regelverk. Syftet är att ge större flexibilitet, men också mer ansvar för byggherren att visa att kraven uppfylls. Senare i år kommer det även ske förändringar i plan- och bygglagen. Båda dessa förändringar påverkar verksamheten på så sätt att handläggarna behöver utbildning för att sätta sig in i de nya regelverken samt se över sina rutiner och arbetsprocesser för att hantera förändringarna.

En ny bygglovstaxa har införts. Den nya taxemodellen är uppbyggd på en grundprincip som består av en beräkning av förväntad tidsåtgång för respektive ärendetyp. Den fastställda tidsåtgången multipliceras sedan med verksamhetens timpris. Den nya modellen för bygglovstaxan förväntas ge bättre och mer träffsäker kostnadstäckning för det arbete som kommunen lägger ner i bygglovsarbetet.

Tillsynen mot oseriösa verksamheter har stärkts genom samverkan mellan flera myndigheter, bland annat kommunen, Polisen och Skatteverket. Fokus har legat på branscher med hög risk för fusk och otillåten verksamhet. Fokus för tillsynen har varit olovliga boenden, livsmedel och hygienverksamheter. Insatserna har omfattat gemensamma inspektioner och utveckling av

arbetssätt. Dessa uppgifter är tidskrävande och ingår i tillsynsarbetet och kan debiteras till en viss del.

Alla medarbetare har genomgått en utbildning i skriftlig kommunikation, med fokus på tydligare mejl, rapporter och beslut. Det har lett till en översyn av nämndens mallar för att underlätta förståelsen och minska följdfrågor och överklaganden.

Ett arbete med att kartlägga ärendeprocesser har påbörjats för att skapa tydlighet i arbetssätt, möjliggöra automatisering, tydliggöra vad nämnden kan ta betalt för och ge bättre tidsöversikt av olika delmoment. Målet är ökad effektivitet och en mer likartad ärendehantering.

Ekonomi

Drift

Belopp i tkr	Budget 2025	Prognos helår 2025	Avv. prognos/budget 2025	Delårs-bokslut 2025	Delårs-bokslut 2024	Diff. utfall 2024/2025
Verksamhetens intäkter	18 041	16 251	-1 790	9 712	10 089	-377
Personalkostnader	-26 238	-24 461	1 777	-15 410	-17 235	1 825
Lokalhyror	0	-2	-2	-2	-1	-1
Köp av tjänster	-8 137	-7 816	321	-4 640	-4 786	146
Övriga kostnader	-1 008	-1 314	-306	-761	-266	-495
Verksamhetens kostnader	-35 383	-33 593	1 790	-20 813	-22 288	1 475
Verksamhetens nettokostnader	-17 342	-17 342	0	-11 101	-12 199	1 098
Kommunbidrag	17 342	17 342	0	11 561	11 538	23
Finansnetto	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	0	0	0	460	-661	1 121

Prognos och prognosförändring

Bygg- och miljönämnden prognostiserar ett resultat som är i linje med budget totalt sett.

Intäkterna förväntas bli lägre än budget. Intäkterna från bygglovsverksamheten har justerats ner på grund av det rådande konjunkturläget och effekten av den nya taxan är för närvarande svår att bedöma. Antalet ärenden som inkommit till bygglovsverksamheten hittills i år är färre än budgeterat och många ärenden är mindre och genererar därmed inte så mycket intäkter. Det finns dock en osäkerhet när det gäller intäktsprognosen.

Alingsås kommun har ingått samverkansavtal med Lerums kommun om en gemensam organisation för energi- och klimatrådgivning. Lerums kommun är värdkommun vilket innebär att Lerum har arbetsgivaransvar för den/de tjänstepersoner som ingår i verksamheten och står för övriga kostnader inom verksamheten. Lerums kommun ansöker om statligt bidrag från Energimyndigheten som ska täcka kostnaderna. Detta bidrag, som budgeterats, tillfaller därför Lerums kommun istället för Alingsås kommun.

Intäkterna inom avloppsverksamheten har justerats ner jämfört med budget. Kravet på inrapportering till Havs- och vattenmyndigheten medför att mer tid än förväntat behöver läggas på arbetsmoment som inte går att fakturera.

Kostnaderna förväntas bli lägre än budget främst på grund av oplanerade vakanta tjänster och sjukskrivningar. Behovet av konsulttjänster är lägre än budgeterat.

Utfall för perioden

För perioden redovisas ett överskott på **460 tkr**.

Utfallet för **intäkterna** är lägre än en rakt periodiserad budget. Det är framför allt inom bygglovsverksamheten och avloppsverksamheten som intäktsbortfallet finns. Inom övriga verksamheter pågår ärenden där debitering sker först när ärendet är avslutat eller när det gått till beslut vilket medför att intäkterna fördelas ojämnt över året.

Utfallet för **personalkostnaderna** är lägre än en rakt periodiserad budget på grund av vakanser.

Utfallet för **köp av tjänst** är lägre än en rakt periodiserad budget. Det beror på att vissa större kostnader, till exempel för kalkning av kommunens sjöar, uppstår under hösten. Behovet av att anlita konsulter är lägre än budgeterat.

Utfallet för **övriga kostnader** är något högre än en rakt periodiserad budget. Intäkter via tidredovisning, som påverkar denna post, är hittills lägre än budgeterat. Kostnaden för osäkra kundfordringar är inte budgeterad men påverkar utfallet. Kostnaden för kurser är hittills låg men förväntas öka under hösten.

Jämförelse mellan åren

Utfallet för **intäkterna** är lägre 2025 totalt sett. Bygglovsverksamhetens intäkter är 402 tkr högre 2025 medan det statliga bidraget på cirka 400 tkr för energirådgivning uteblir 2025.

Utfallet för **personalkostnaderna** är lägre 2025. Det beror framförallt på att bygglovsverksamheten har anpassat sin organisation med tanke på konjunkturläget. Personalkostnad för energirådgivning uteblir 2025.

Utfallet för **köp av tjänst** är lägre 2025. Gemensamma kostnader är något högre 2025 samtidigt som konsultkostnaden är något lägre.

Utfallet för **övriga kostnader** är högre 2025. Lägre intäkter via tidredovisningen 2025 påverkar utfallet. Kostnaden för personalens kurser är högre 2025. Kunder som inte betalar sina fakturor ökar under 2025 vilket redovisas som en kostnad.

Investeringar

Bygg- och miljönämnden har ingen budget för investeringar för 2025.

Personaluppföljning

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Under våren har två tillsvidare tjänster tillsatts och en rekrytering pågår.

Avdelningen upplever fortsatt att det är utmanande att hitta kandidater med rätt kompetens och erfarenhet till avdelningens enheter. Arbetet med att ta fram en strategisk kompetensförsörjningsplan för hela förvaltningen har genomförts i syfte att säkerställa rätt kompetens framöver.

Arbetsmiljö

De pulsmätningar som genomförts under året visar en positiv utveckling kring hur medarbetarna upplever sin arbetssituation i jämförelse med samma mätperiod föregående år. Detta är i linje med nämndens arbetsmiljömål. Resultatet från senaste mätningen kvartal två var 3 (på en skala mellan 1-4). Resultatet var marginellt lägre än mätningen i kvartal ett, då resultatet låg på 3,1. De parametrar som vid senaste mätningen fått högst resultat är om medarbetarna ser fram emot att gå till arbetet samt om de vet vad som förväntas av dem i deras arbete. Den parameter som fått lägst resultat är om medarbetarna upplever att deras arbetsbelastning är acceptabel just nu. På denna parameter skiljer sig dock enheterna åt och för att komma tillrätta med situationen har åtgärder tagits fram.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har gemensamt fortsatt att fokusera på organisering, mål och uppdrag samt kultur och bemötande för att förbättra arbetsmiljön på avdelningen och hela samhällsbyggnadsförvaltningen. Under våren har en utbildning kring hot och våld genomförts för samtliga medarbetare inom förvaltningen.

Regelbundna chefsdagar anordnas fortsatt där samtliga chefer på förvaltningen träffas. Vid dessa möten har samhällsbyggnadsprocessen tydliggjorts, kommunikation kring förvaltningens kultur och hur förvaltningen ska uppfattas diskuterats och jobbats igenom. Detta är en del i att förbättra chefers arbetsmiljö genom att förtydliga mål och uppdrag, så att cheferna i sin tur kan vara tydliga i sina medarbetargrupper kring dessa delar. Utöver detta har även en workshop kring "effektfullt ledarskap" genomförts med samtliga enhetschefer. Detta arbete kommer även att fortsätta under hösten.

Det informationspaket som skickas ut inför verksamheternas arbetsplatsträffar har regelbundet setts över i förvaltningens ledningsgrupp för att säkerställa att rätt information kommuniceras ut i organisationen och att rätt kommunikationskanaler används.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro*	2025	2024	Differens
Kvinnor	7,4%	3,4%	+4,0%
Män	0,8%	1,2%	-0,4%
<29 år	1,0%	0,0%	+1,0%
30-49 år	8,5%	3,4%	+5,1%
50 år>	2,0%	2,2%	-0,2%
Dag 1-14	2,5%	2,5%	0%
Dag 15-59	1,3%	0,3%	+1,0%
Dag 59>	2,3%	0,2%	+2,1%
Total sjukfrånvaro	6,0%	2,9%	+3,1%

Den totala sjukfrånvaron har ökat i jämförelse med samma period föregående år. Korttidsjukfrånvaron ligger på motsvarande nivå, men medellång- och långtidssjukfrånvaro har ökat. I statistiken framgår det att det är främst inom ålderskategorin 30-49 år som den största ökningen skett samt att kvinnor är sjukskrivna i högre utsträckning än män. Att analysera orsakerna till ökningen av långtidssjukfrånvaron är komplext då det varierar mellan individer men utifrån vad som framgår i rehabiliteringssystemet är främsta frånvaroorsaken primärt inte arbetsrelaterad.

För att skapa bättre förutsättningar och en god arbetssituation har åtgärder vidtagits för att försöka säkerställa att resurser finns på plats. Fokus ligger fortsatt på att arbeta aktivt med förebyggande insatser samt rehabiliteringsinsatser där det är aktuellt. Ytterligare analys kring avdelningens sjukfrånvaro kommer att genomföras under hösten. Det bör dock tas i beaktning att avdelningen består av relativt få medarbetare vilket medför att varje individ får en relativt stor påverkan procentuellt.

Uppföljning av internkontroll

- Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning
- Kontrollen är genomförd med anmärkning
- Ingen kontroll har genomförts ännu

Identifierad risk	Riskbeskrivning	Riskvärde	Uppföljning	Resultat	Bedömning	Åtgärd
Säkerhetsläget	Det försämrade säkerhetsläget leder till ökad risk för sabotage och verksamhetsstörningar	12	Kontroll att det finns rutiner på respektive avdelning för hur arbete ska kunna bedrivas utan tillgång till ordinarie verksamhetssystem. Kontroll av kontinuitetsplanering.	Förvaltningen har arbetat fram en rutin för årlig uppdatering av respektive avdelnings eller enhets kontinuitetsplanering, vilken avdelningarna/enheterna efterlever.	●	Ingen ytterligare åtgärd nödvändig.
Extraordinära händelser	Extraordinära händelser kan medföra att samhällsviktiga funktioner brister	12	Kontroll att det finns rutiner och planering för hur förvaltningens samhällsviktiga funktioner ska hållas i drift vid olika typer av krissituationer. Kontroll av krisberedskap.	Förvaltningen arbetar löpande med frågor inom krisberedskap. Planen för samhällsstörningar och extraordinära händelser planeras att uppdateras vid ny mandatperiod.	●	Ingen ytterligare åtgärd nödvändig.

Identifierad risk	Riskbeskrivning	Riskvärde	Uppföljning	Resultat	Bedömning	Åtgärd
Service	Medborgare upplever att förvaltningen inte ger god service	6	NKI för olika myndighetsområden, kundgrupp övriga.	Resultatet för första halvåret 2025 var 69. Helår 2024 59		Ingen ytterligare åtgärd nödvändig.
	Företag upplever att förvaltningen inte ger god service		NKI för olika myndighetsområden, kundgrupp företag.	Resultatet för första halvåret 2025 var 70. Helår 2024 70		Ingen ytterligare åtgärd nödvändig.
Avvikelser i ekonomi/verksamhet	Ändrade förutsättningar (inom exempelvis personal, arbetsmängd eller finansiering) under pågående budgetår leder till att planerade insatser inte utförs	6	Ordinarie ekonomiuppföljning i förhållande till tillsyns-, kontroll- och verksamhetsplaner.	En vakans vid Livsmedel & Hälsoenheten har medfört att strandskyddstillsynen minskar. All planerad tillsyn av enskilda avlopp kan inte genomföras då rapporteringen till HaV tar mer tid än beräknat. Trots dessa händelser prognostiseras inget negativt resultat.		Ingen ytterligare åtgärd nödvändig.
Hot och våld under arbetet	Ökad mängd hot- och våldssituationer ställer större krav på arbetsgivarens förebyggande arbete och akuta insatser	9	Uppföljning av tillbuds- och arbetsskadeanmälningar, enkät till de anställda, uppföljning av rutiner och utbildningar.	Hot och våld-enkät genomförd. Uppföljning av tillbuds- och arbetsskadeanmälningar sker på LSG. En utbildning inom hot- och våld är genomförd. Rutinen för hot- och våld uppdateras regelbundet.		Ytterligare utbildningar inom hot- och våld planeras.